

Växtskydd med helhetsgrepp

Sedan årsskiftet erbjuder Greppa Närings en ny rådgivning inom integrerat växtskydd, IPM. Fredrik Johansson i Vänersnäs utanför Vänersborg var bland de första att testa den nya rådgivningen.

– Jag har fått rådgivning från Greppa Närings tidigare, men det här knöt ihop säcken, säger han.

Det var för tio år sedan som Fredrik Johansson gick med i Greppa Närings.

– Jag lockades av Greppa Närings rådgivning för att man måste tänka ett steg till. Genom rådgivningen har jag fått lära mig att läsa signalerna hos grödorna och marken och kunna förstå dem, säger Fredrik Johansson.

Inför lanseringen av den nya rådgivningen om integrerat växtskydd testades uppläggat hos flera lantbrukare runt om i landet under sommaren och hösten 2013 och Fredrik Johansson var en av dem.

– Vi började med att gå ut i fälten och titta. Det var bra. Även om man läser om saker är det mycket lättare att ta till sig om man rent praktiskt kan se hur det kan kopplas till de egna fälten, säger han.

Växtföljd dämpar behov

För att utveckla sin växtföljd som idag är spannmålsdominerad med oljevaxter som avbrottsgröda fick Fredrik Johansson rådet att utvidga den med frövall eller konservärter. En mer varierad växtföljd minskar ogrästrycket

”Genom rådgivningen har jag fått lära mig att läsa signalerna hos grödorna och marken och kunna förstå dem.”

Fredrik Johansson

och förekomsten av svampangrepp. Ett lägre bekämpningsbehov minskar i sin tur risken för resistens mot växtskyddsmedel.

För Fredrik var det odling av konservärter som lockade mest av förslagen.

– Jag ska kontakta Toppfrys i Brålanda om att odla ärter för dem nästa säsong, så jag hoppas att det går igenom.

Rensar brunnar

Eftersom integrerat växtskydd bland annat handlar om att en välmående gröda har större motståndskraft mot ogräs och angrepp av svampar och skadegörare kommer även dräneringen in här.

När Fredrik Johansson gick över fälten tillsammans med rådgivaren fick han upp ögonen för att dräneringen behövdes ses över på några av åkrarna.

– Under hösten och vintern har jag rensat brunarna och jag kommer att fortsätta se över dräneringen under året.

Nollrutan viktig

Under rådgivningen diskuteras även nollrutor.

– Jag har redan tidigare behovsanpassat växtskyddsåtgärderna, men det var intressant att prata om hur jag kan utveckla nollrutan och få mer kännedom om risken för resistensbildning, säger Fredrik Johansson och tillägger:

– I år ska jag till exempel inte använda något preparat i gruppen ALS-hämmare för att undvika resistens.

Ogräsharvning är något som Fredrik Johansson eventuellt kan överväga.

– Jag ogräsharvar inte idag, men jag kan tänka mig att testa. Vi gjorde det tidigare på gården i höstvetet. Harvningen syresatte jorden och

gav vetet en kick. Ett år där man sår sent skulle det nog räcka med en harvning, säger han.

Gynna nyttodjuret

Gården på Vänersnäs har ett brutet landskap med många naturbeten och åkerholmar. Men även om det finns goda förutsättningar försöker Fredrik Johansson tänka på att gynna nyttodjuret.

– Man får ju inte ha grenar och buskar som hänger in över åkrarna, men istället för att fälla hela träden har jag gått med motorsågen och tagit bort grenarna, berättar han.

När vi går runt fältet kan man se att på många av de avkapade grenarna har det istället bildats små hål där insekter och andra nyttodjur kan bo och trivas.

Redan idag gör Fredrik Johansson flera åtgärder som kan räknas in i ett integrerat växtskydd men han planerar att jobba vidare och fortsätta utveckla arbetet med IPM. ■

TEXT OCH FOTO:
SOFIE LOGARDT

Trots att gården ligger i ett brutet landskap med många åkerholmar försöker Fredrik Johansson gynna nyttodjuret.

Integrerat växtskydd till din tjänst

TEXT OCH FOTO: MAGNUS SANDSTRÖM

Från 2015 gäller en extra rad i sprutjournalen i regelverket för integrerat växtskydd, IPM. Mycket av det som ingår i IPM gör vi redan idag i det svenska lantbruket. Men bra kan bli bättre.

Hela EU har infört integrerat växtskydd som arbetsmetod för att få en mer hållbar användning av bekämpningsmedel. Från den första januari 2015 kommer det vara ett krav att man antecknar, till exempel i sprutjournalen, i vilket syfte man använt ett växtskyddsmedel. En extra rad i sprutjournalen med en notering om vad som bekämpats och varför är en enkel sak som dessutom är till hjälp i planeringen framåt i tiden.

Integrerat växtskydd som metod innebär att du tänker framåt och tar in alla möjliga åtgärder i din bekämpningsstrategi. **Utnyttja möjligheten att få hjälp genom Greppas Näringens rådgivning om integrerat växtskydd.**

För att få struktur på arbetet kan man följa de fyra stegen Förebygg, Bevaka, Behovsanpassa och Följ upp.

1. Förebygg

Börja med det förebyggande arbetet som kan innebära

Fasta skyddszoner längs vattendrag hjälper till att uppfylla krav vid bekämpning. De bidrar också till den biologiska mångfalden och minskar risken för läckage av både växtnäring och bekämpningsmedel till vatten.

att välja sorter med resistens mot sjukdomar eller ett friskt utsäde. Här ryms även prognosmodeller, bekämpnings-trösklar och mer långsiktiga åtgärder såsom osprutade kantzoner som gynnar nyttodjur och fågelarter som är beroende av lantbruket.

2. Bevaka

Nästa steg är att vara på banan när det väl börjar hända saker, alltså hänga med i hur gröda, skadegörare och ogräs utvecklas. En tur diagonalt över fälten, en gång i veckan är i många fall tillräckligt för att hålla koll på utvecklingen. Läget kan vara olika i fältkan-

ter och längre in i fälten. Du kan komplettera din bevakning med Växtskyddscentrernas veckorapporter. Det är sammanställningar från ett stort antal fält som du hittar på Jordbruksverkets hemsida.

3. Behovsanpassa

Att anpassa växtskyddsåtgärderna efter behovet hänger ofta samman med hur lönsam en åtgärd blir. Här kommer preparatval och dos eller kanske val av mekaniska bekämpningsmetoder in. Det är viktigt att användningen av bekämpningsmedel inte sker i onödan, det ökar risken för resistens hos skadegörarna och

att bekämpningsmedlen kan få sämre effekter.

4. Följ upp

Just uppföljning av alla insatser från planeringsstadiet och framåt i årets gröda eller i en hel växtföljd är viktig. Man vill ju veta om det man gör har gett pengarna tillbaka, helst med råge.

Obehandlade rutor, som märks ut redan tidigt på säsongen, i fälten är ett enkelt och praktiskt sätt att följa utvecklingen även efter bekämpningar. Där kan man sedan utvärdera effekterna av det man gjort. ■